

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fôia, candu concedu ajutôriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu sêu 3 galbini mon. sunatôria.

Brasiovu 8 Aprile 27 Martiu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvani'a.

Brasiovu 7 Aprile 1868

In biseric'a dela Sant'a Treime, duminec'a trecuta, Dominec'a Floriloru, dupa finirea cultului divin, d. protopopu primariu alu Brasiovului Iosifu Barasu dede cetire armatorului actu alu consistoriului archidiecesanu alu bisericeii gr. or. din Ardêlu:

Nr. Cons. 326. 1868.

Consistoriulu archidiecesanu alu bisericeii greco-ressaritene din Ardêlu prin acest'a aduce la cunoscutia publica, cumca crestini greci si bulgari dela biserica parohiala cu chramulu santei Treimi din cetatea Brasiovu s'au aflatu vinovati pentru purtarea lor eterodocsa si manipulatiunea anticanonica cu avere bisericesca, scolare si fundatiunale dela acea biserica, — si cumca pentru aceea consistoriulu archidiecesanu câ ocarmuire competenta bisericesca a otaritu, câ biserica dela sant'a Treime in Brasiovu se se inchida, si orice avere bisericesca, scolaria si fundatiunale, fia miscatôria, fia nemiscatôria, a acelei bisericeii, se se puna sub sequestru, si totu deodata epitropii: Ioane Alexi, Sotiru Manciu, Hagi Gavriilu Carpovics si Anastasiu Safranu, si casierulu Constantinu Emanuilu, se se suspendese-dia functiunile lor pana atunci, pana candu in sensulu invetiatiunilor bisericesci si canoniche, nu se voru supune otaririloru acestei autoritati legali bisericesci.

Prin urmare toti aceia, cari in oricare privintia sunt interesati facia cu visticia si avere numitei bisericeii, dela datulu de facia, au a se adresa de dreptulu catra consistoriulu archidiecesanu gr. or. in Sibiu.

Sibiu, din siedint'a consistoriala, tienuta in 21 Martiu (2 Aprile) 1868.

Consistoriulu archidiecesanu alu bisericeii gr. or. din Ardêlu.

Dr. Demetriu Racuciu,
secret. consist.

Executarea acestui actu, incatu pentru inchiderea bisericeii, se si facu. Istoricultu causei acestora refractari e parte cunoscutu, parte se va face cunoscutu si mai pe laigu. —

Habeas corpus.

Ce pretiu mare au pusu anticii romani pe libertatea personala si pe securitatea si chiaru santieni'a locuintiei cetatieniloru, ne invetia istoria lor incependu dela casulu Lucretiei sub ultimulu rege si dela alu Virginiei sub Decemviri pana la intemeierea despotismului sub Augustu, dela care inainte nimeni nu a mai fostu siguru de libertatea sa personala, nici de securitatea domiciliului seu, pana la caderea imperiului atatu a celui apusenu, catu si celui resaritenu. Se lasamu inse pe romani astadata, pentruca ei de alta parte au fostu forte tiranosi catra sclavii sei si pentruca sclavi'a la ei a fostu legalisata intru tota puterea conventului. Se retacemu ca mai multe popôra si staturi crestinesci avendu evangeli'a lui Iesu Christosu dinaintea lor, nu s'au rucinat a si bate jocu de ea introducundu si legalisandu sclavagiulu intocma precum fusese acelasi la pagani. Se ne oprimu in facia unui poporu, carele din tote popôrale pamentului aduse in cursu de cativa secolu cele mai mari sacrificia pentru asigurarea libertatiei personale si a domiciliului luptandu pasu din pasu in contra tiraniei celor dela putere, generalisandu acelea libertati si intindendule preste toti locuitoru Angliei fara nici o diferentia de clase. Po-

porulu Angliei a tienutu si tiene astadi libertatea individuala si securitatea domiciliului mai pre susu de multe libertati politice, pentruca mintea cea sanetosa si practica a aoelei natuni ii spunea ei, ca tote drepturile politice sunt si remanu vorbe gode, fanfaronade gretiose, din care nu se alege curatu nimicu, deca lipsescu numitele lousa libertati. Ce'ti platesee parlamentulu si ce'ti folosescu adunarile municipale, deca tu ai se tremuri, ca re'ntorcendute dela adunare, vei fi aruncatu de celu mai ticalosu „zapciu" intr'o temnitia puturôsa pe timpu nedeterminatu, seu ca o spurcatiune de spionu ori denunciantu va scote asupra ta „lettre de cachet" si te va arunca fara nici o judecata pe patrudieci de ani in bastila câ odinioara in Parisu, seu câ sub Apaffy pre cate 7—8 ani ori si pe visticia in temnitia din Fagarasiu.

Sunt multe vecuri, de candu in Angli'a libertatile locuitoriloru era aparate prin legi, pre candu pe la noi mai toti primarii si prefectii municipale si multi boieri mari (magnati) avea jus gladii. Mai tardiu Magna charta a englesi loru statori din nou, câ nici unu functionariu si nici insusi regele se nu cuteza a prinde si intemnitia pe nici unu omu liberu, decatu numai candu asupra lui ar' fi esitu o sententia judecatoriesca adusa de judecatori concetatieni de ai sei (a'qualium), seu candu arestarea s'ar formula si decreta tooma prin parlamentu. Mai tardiu se repeti adesea prin mai multe statute, ca nici unu englesu nu pôte fi arestatu si intemnitiatu, decatu numai deca acusatuniu lui va fi fundata in legi si deca procedur'a oriminala va curge totu dupa legi, de eos. pentru omoru si alte asemenea crime veghiete, precum se dice in Romani'a. Cu tote acestea sub regimulu lui Carolu I. despotismulu era 'si ridicâ capulu, incatu era p'aci se se introducea legea câ, deca ar' porunci insusi regele, seu consiliulu seu secretu (adica camaril'a sa), se pôte fi arestatu oricine, fara câ se i se arate caus'a arestareii. Acêsta noua incercare tiranica revoltâ tote spiritele. Deci parlamentulu decretâ in 7 Martiu 1627 cu mare solenitate, câ libertatile angliloru se fia respectate cu tota santieni'a si câ nimeni se nu cuteze a prinde si a detiené pe unu omu liberu, deca nu i se arata curatu si respicatu caus'a arestareii sale, pentru câ elu se se pôte apara la tribunalu in conjunctu cu legile. Ci camaril'a nici asia nu se odichni. Deci parlamentulu decretâ din nou in an. 1634, ca tier'a, ca poporulu si tribunalele sunt datore a tua in aparare pe locuitori tooma si asupra porunciloru esite dela regele si dela consiliulu seu secretu, deca acelea nu coprinde causele respicate si legale, pentru care se demanda arestarea cuiva. Tote acestea legi s'au respicatu si mai aprigu sub regiurulu si mai despoticu alu lui Carolu II., pana candu in an. 1679 din caus'a unui omu de clas'a inferioara arestatu despoticesco a esitu renumit'a lege seu actu parlamentariu numitu Habeas corpus, prin care s'au statoritu pedepse aspre in contra taturoru judecatoriloru, temniceriloru si altoru amploiatu, cari utezandu a da ascultare seu denunciatiuniloru, seu si porunciloru mai inalte, aru pune la arestu pe vreun unu englesu neacusat si nejudecat dupa forme. De atunci, adica mai bine de doua sute de ani englesii sunt scutiti si aparati de tote blastematiile denunciatiuniloru, câ si de resbunarea oiorogariloru si ciocoloru, de carii au si ei câ si alte popôra. Ce e dreptu, legea Habeas corpus inca se suspende in casuri cu totulu extraordinarie, adica in timpuri revolutionarie, precum se intemplase la 1867 si in timpulu de facia din caus'a Irlandiei, inse totudeaun'a numai prin actu parlamentariu. De aci incolo functionariulu care va aresta pe unu englesu numai asia din chiaru seniu, seu la o simpla denuncio-

tiune, seu din resbunare, seu spre a insufla locuitoriloru frica, seu spre a si coperi blastematiile sale, este vai de capulu lui, ca nu scapa nici cu o mie de puncti sterlini, ba s'au vediatu oasuri, in care arestatulu a pretinsu despagubire si pana la diece mii. Preste acestea deca unu supusu englesu va fi arestatu fara causa fundata in legile Angliei de catra vreun gubernu strainu, regimulu si parlamentulu sunt adesea in stare de a dechiara resboiu pentru o facta cu aceea, seu in cui a bombardata cate o cetate spre satisfactiune. (Caus'a lui Türr. Bombardarea din golfulu arabicu si astadi la Abisini'a etc. etc.)

Alte popôra europene imitandu pe englesi inca au mai desbracatu simtiulu de sclavi si s'au silitu a si asigura binisiuru libertatea personala si a domiciliului. Asia in lun'a trecuta se vediu si in Franci'a esemplu, unde unu prefectu plati trei mii franci, pentruca trase unu pumnu la unu amploiatu subalternu.

In Austri'a de preste Lait'a inca se ascurara estimpu libertatile personale, precum acolo n'au mai fostu ascurate nici odata. Era la noi? Aici responsulu ni se da atatu prin dnii Augustinu Palszky si Emilu Tauffer, cari au visitatu si au descriu unu mare numeru de prinsori de ale Ungariei si alu Transilvaniei*), catu si prin desele corespondentie care ne vinu si noua din mai multe parti in acêsta causa. Numerulu celor arestati, detinuti in arestu preventivu, apoi dechiarati prin sententia de nevinovati, seu si dimisi numai simplu fara nici o sententia este in adeveru spaimentatoriu. De alta parte inse nu se prea aude, câ cei cari au fostu arestati si detinuti fara vina, se fia fostu despagubiti de catra denunciati si arestatori pentru suferintiele, pagubele si rusinea ce li s'au causatu. In legile tieri nostre inca se afla destule urme ale unui Habeas corpus, ci asemenea legi sunt respectate numai facia cu un'a clasa de ômeni; preste acêsta simtiulu de sclavi este inca cu multu mai tare zi ôresicum inconstiosiatu pe caracterulu altoru clase de ômeni, decatu câ se scia pretiu valôrea acelor legi**).

Urbariala.

De sub Horaiti'a 25 Febr. 1868.

Premise, cumca legelatiunea acestei patrie tardiu se va revindeca din urmarile suferite; — era regimulu intru atata e preocupatu de predilectiunea — afaceriloru politice, — incatu mai nu pôte vedé ce se intempla in giuru'i; si gubernulu patriei intru atata i suntu legate manite, incatu abia mai pôte espedia cate unu ordinu de stare esceptionale constitutiunala, si a aproba cate o decisiune de a desfrenulu municipalu. — Prin urmare tragemu atentiunea, ca poporulu patriei intru atata e confundatu din tote partile si intru totu timpulu, incatu a devenitu silitu a abdice de indulgentia, de patientie, de sperantia. . . .

Nu mai asia ne putemu explica acea imprejurare — de o parte pre catu de trista, de alta parte pre atatu de delicata, — cumca numai diurnalistic'a se ocupa cu cestiunile cele mai vitali si mai ardinte, si opiniunea publica, cerintiele timpului, si justele aspiratiuni ale poporatiunei numai aici 'si afla — celu pucinu — inregistrarea modesta.

Astfelu vedindu sulevata cestiunea urbariala in foile publice: câ nu cumva se cugete oineva, cumca acêsta numai in Secnime nu e

*) A. Börtönügy, multja, elmélete, jelen állása etc. 1867,

**) Una solgabirau ceru plenipotentia dela o comuna, pentruca elu se pôte da in urm'a unui corespondente alu „Gazetei". Cum se pôte califica o asemenea purtare? — Red.

deslegata de ajunsu, si ca dóra alte parti ale Transilvaniei suntu deja de totu multiamite cu ea, suntu fericite; celu pucinu cá nu cumva marele legislatoriu si publicistu dn. D. D. se cada in atare dominatia in zcea eróre, óá se plesnéca in faci'a diurnalisticii romane atare imputare intrebátore: ca ce se amesteca in afacerile secuiesci; ca acele dóra nu suntu cause romanesce nationale? Ce se véda ocea ce cuvine se véda, comca pretins'a mare inimitate aristocratica din 1848 a fostu numai o fala góla sofiética, ca eliberarea tieranului nici in 1868 nu e completa si feudalismulu si adi traie ce in vigórea sa antica mai in tóte partile Transilvaniei. — Déca mi va permite onorat'a Redactiunea, si mi va da locu in colónele pretiutei Gazete *): voiu a servi onoratiloru ei cetitori cu o descoperire, pana aoi ne cunoscuta publicului, oare déca in 64 nu se desfiintia legelatiunea patriei, de siguru erá se ajunga intre petitiunile acolo insinuate. Si de atunci incóce, déca s'aru fi potutu observa din partea guvernului altfelu de rezultate, era se se substérna inaltu aceluasi; dara in asemenea giurstaru remase si pana adi in anim'a aceluasi poporu spre indelungarea amaratiunei.

Nu voiu a infesta indulgenti'a on. publicu cu desorierea modalitatiloru usuate in procesele urbariali, de segregatiuni, — usurpari de pasciuni, paduri si regale comunale, nici cu enararea eludarei sioguraticiloru, din sesiunile avitice, precum nici cu asuprirea poporului tieranu prin greutatile publice, si cu eludarea acestora datorintie din partea ragusitoru de proclamarea si bucinarea libertatii, si a egalitatii de dreptu si de datorintie; nu — pentruca aceste paremise ca in tóta Transilvania mergu totu pe aceeași córdá, asa dara suntu cunoscute onoratului publicu.

Eu mi amu propusu deocamdata a aduce la cunoscintia on. publicu si a recomanda atentiunei, — interesarei, — si compatimirei buniloru si reiloru patrioti

TABLOULU

civilu-politicu, — si urbarialu alu unei comunitati, alu unui satu intregu, din 1868, — facia cu celu din 1848.

Acésta comunitate curatu romanésca, de confesiunea greco-ressaríténa, jace in dosulu medianoptialu alu muntiloru apuseni, consta din partile: Belisiu-Somesiu-Balcesci Dealu Boti — si Giurcuti'a; — numera 115 case, 118 familii, — suflète 701, — are dóua biserice, administratiunea sa bisericésca si civila-politica intréga si independinta de ori care alta comunitate. Se tiene de comitatulu Clusiuului. Cándu si-suluatu inceputulu acésta comunitate nu se sci, prin urmare e vechia. Dupa impregiarari, se considera de unu praediu colonisatu pre teritoriulu comunu alu sateloru Valcou, Calatiele si Iinciu, ce e verosimilu, pentruca acea comunitate nu are teritoriu separatu de celelalte. Cei ce au voitu a ungurisa, nu alta, ce si molidii, s'au incercóatu ai da nume de Valko Keleczel; insee acésta sta numai pre chartia, unde si unde, — buna óra cá legile decretate in favórea libertatii si umanitatii, — fiinduca respectiv'a comunitate, precum si giurulu ce o cunósce, nu sci de aceea numire; si comunitatea, atatu in viétia sociala, catu si in administratiune de tóta plasa, se numesce in genere: Giurcutiu (Gyurkötza).

Amu diu cumca acésta comunitate jace in dosulu muntelui; adaugu: ca sub clim'a cea mai rece dóra din tóta Transilvania, unde cerealele si legumile nu au patria, unde locitorii celu din urma grauntiu, cea mai blastamata cépa suntu siliti a-si o procura dela tíera indepartata. Locitorii de aici au traitu si mai vegetéza din prasirea vitelor, din celu mai greu lucru, cu taiatu de lemnu din munti domnesci, cu taiatulu si straportarea scandurilor, léturiloru, grindiloru si sindililoru, in unele partiale Transilvaniei si Ungariei, precum la Orade, Caraimare, Satu mare, Dobrecinu, Salagiu, Clusiu. Insee cum? vomu vedé.

In 48 locitorii Giurcutiani numerá intre ei: Coloni cu dare de capu a 2 fl. m. c. in suma 32. — Inquilini cu dare de capu a 3 fl. m. c. in sum'a 28.

Dintre acestia au contribuitu, dupa sesiuni proprie colonicele de fenatiu, cu totii 20 insi.

*) Déca ni se ar' taia si atata vóia, atunci vin'a o pórté cei se se punu cu peptulu se opréca torrentele descoperirei gravaminiloru si alu asteptariloru, cá sciinduse, se se póta face odata dreptate. — R.

Cielalti contribuindu numai dupa capu, si dupa locu nu, din cauza ca locurile lor la conscriptiunile din 1819 si mai vechi, — au fostu computeate in alte sesiuni, din Giurcuti'a, Valcau, Calatiele si Iinciu, din cari au fostu rupte si formate spre multiplicarea sesiuniloru si mai alesu a prestatiuniloru indatinat; éra unele au fostu dela inceputu lazuri, séu estirpatiuni de padure.

Prin urmare comunitatea acésta ar' fi se fia emancipata si libera, ca altele de categori'a sa. Celu multu sesiunile cari nu s'aru fi potutu nicidecum lionida in ciurulu peroratoriloru de desdaunare, pentru „Viribus unitis“ ai cugetu, ca suntu sustienute in „statu quo“ din 1848, rezervandulise dreptulu nemediatu de rescumparare propria. Se vedemu dara cum stau.

In 1868? Nu vomu dice, ca totu satulu e si acum aservitu si incatenatu, nu — pentruca din 60 sesiuni antice, din 55 apartinentii, séu din 115 case séu 118 familii suntu emancipate de sub jugulu iobagiei cu totulu 11 di cu vorba: unasprediece. — Dintre acestia: 8 suntu ai dlui br. Ludovicu Jozsika, care insusi s'au ingrigitu, óá fostii lui subditi se intre dupa lege in legiunea celoru emancipati, si domnia sa se si capete desdaunare, din cas'a poteriloru unite; bine sciindu, ca fostii lui subditi nu sci, ce se intempla in tíera, cu atatu mai pucinu in fabricele parintiloru. Afara de acestia mai suntu 2 eliberati si dlui conte Nicolau Bánfy si 1 alu dlui Paulu Matskási. Vina acum ori cine si oerce de alongulu cam de 2 miluri a satului Giurcuti'a, ca se va convinge cumca in adeveru suntu numai 11 liberi, de nu va fi scrupulosu, se dica, ca alu 12-lea e preotu cu bisericu. Si se va convinge, cumca dela esti 12 dara, pana la 118 séu fia si 115 ceialalti suntu toti sclavi, robi, aserviti si feudalismulu constitotiunalu. Ei, dara cum? — Acum e timpulu progresului in tóte partile, asa dara nici aici 103 coloni, nu au potutu remané in pusetiunea din 48, fara déca au ramasu de cei 12, apoi au trebuitu se faca progresulu racului. Prin urmare servitutea lor din 48 de nu s'au toama indicitu, dara s'au impatratu, insee de siguru s'au perfectiunatu.

Mai nainte de tóta, posesorii si composeorii ceialti privilegiati, s'au ingrigitu incependu dela anulu 1850, óá sesiunile celoru nefericiti, se se introduca in operatele catastrale pe numele lor si nu pre ale adeveratiloru proprietari, cá ei contribuindule, se si póta formá dreptu netiermuritu la ele. — Mai tardiu pe acésta basa liberala — mergundule predicatorulu ev. ref. din Valcou cu banu esemplu de patriotismu inainte, — au inceputu a si formula drepturile nóua si a pretinde prestatiunile vechi dela colonii lor. Succedendule au inceputu a pretinde straformarea tacseloru in arende, pof-tindu din anu in anu reinnoirea contractelor, si urcarea pretinselor arende, séu emigratiunea din case si sesiuni. Dara ii amu vatama, déca amu cuteza a dice, ca acesti domni nu au sciutu, cumca Giurcutienii nu potu se scia, ce se intempla in lume si in tíera.

Dara se vedemu acum situatiunea acestei comunitati in genere. (Va urrá)

Drumul de feru in Transilvania dela Aradu-Alb'a Iulia se afla inaintatu, in catu acum dela Aradu pana la Mari'a Radna machin'a se si afla in miscare si cam in Maiu se va incepe comunicarea cu drumulu de feru si pana la Dev'a, fiindu luorurile inaintate si drumulu gata pana catra Semeri'a. Tóta pede'ca o mai face podulu la Branica preste Muresiu, care da preste multe dificultati. S'a inceputu si trasarea drumulu de feru dela Semeri'a la Petrosieni pe Valea Iuliei si lini'a acésta va fi cam de 11 mile, ér' preste unu anu pana in Augustu se speréza a se inaintá si aceste lucrari.

Amu dori se scimu, déca romanii locitori pe langa liniile aceste si-au facutu calcululu, ca proprietatile lor voru fi manepoimane suite la pretiu intreitu si impatratu, si déca ei nu si-au perdutu mintile, cá se si vendia locurile si mosiile la speculanti toama acum, candu le suride unu viitoriu mai manosu din ele; si déca proprietarii locurilor, unde se afla carbonii de pétra, au venit la ide'a de a infintiá asociari intre mai multe comune si privati, pentruca se deschida bai si se exploateze acestu ramu de venitu, care pe fitoriu are cele mai imbelsiu-

gate prospecte, fiinduca numai machinele drumulu de feru voru consumá peste anu cu sutele de mii. Ceia, pe cari ii taia capulu la asemenea prospecte speculative se nu comita pecatul a nu miscá acésta intreprindere si alte asemenea, care au prospecte de imbunatatirea stárei materiale a poporului. Poporulu trebue iniciatu, a si luá refugiulu la asociari actionarie, cá se ésa odata din indiferentismu si descuragiu, care i a facutu lipiti de seraci, fiinduca au datu din mana cu pretiu de bajocura la jidani si alti speculanti cele mai bogate isvóre de castiguri. — De ce se totu strigamu in contra spiritului de speculatiune alu jidaniloru? Al'a trebue se facemu. Se invetiamu mai bine déca nu dela altii, chiaru si dela densii a ne folosi de orce specula prin asociatiuni si ajutoia imprumutate, cum facu si ei, incatu cu activitatea nóstra si cu spiritulu de pastrare se i coversimu pretutindinea, ca de sine nu cade nimenu porumbulu friptu in gura, séu dupa cum dice romanulu ardeleanu: déca nu'i lucrá, nu'i mancá; déca nu'i sará nu'i sorbí!

Dela Semeri'a, dupa cum se scrie la „Sieb. Blätter“, calea de feru va merge catra Petrosieni, care va fi calea pentru carbonii de pétra si merge in valea apei Streiu pana catra Subcetate, unde se afla ruinele romane. De aici va luá directiunea pe la Ohab'a, Rusioru, Balesoi, Galatiu, Puiu si Livadi'a pana catra Déubabei la Cetatea jidoviloru. De aci prin unu tunelu de 2170 va merge catra cetatea Boli si Petrosieni, unde e desiptu capetulu acestui drumu de feru. Se crede ca pana la Augustu in an. viii. lini'a acésta de 10³/₄ mile va fi gata.

Clusiu 5 Aprile. Directiunea de finantia a tíerei se desfiintéza si se scimu, ca se voru redicá 2 directiuni finantiale: una in Sibiu, alt'a in Clusiu. La cea de antaiu de conducatoriu provisoriu e menitu consiliariulu Biró si substitutu Schuster; la cea din Clusiu comisar. ministerialu Horváth si substitutu Gráf si in 24 Aprile isi voru incepe activitatea oficiului. Nemti si maghiari, ér' romani ca 'n palma. E acésta fructulu dualismulu, o'i ignorarea romanului ex proposito? O' si ana si alt'a? —

— Pentru economii silvanali si pentru personalulu ajutoriu tehnicu se va tiené ecasamenulu de statu in 3 Nov. in Clusiu. Petitiunile pentru admitere la acestu eosamenu de statu au a se inaintá la r. guberniu prin oficiale superordinate celu multu pana in finea lui Augustu a. c. Romanii ar' trebui se se viréca la castigarea calificarii pentru orce officiu, dar' apoi se nu -si pregete a fi si pretensiosi, cá se nu remane eschisi si preteriti séu tractati cá radesi, pentruca déca nu vei sili, nu i deveni la nemica. --

UNGARIA. (Dela camera.) In siedinti'a din 1-a Aprile comisiunea emisa pentru caus'a nationalitatiloru (audi colo) face intrebare in camera, déca se si mai continue luorurile, fiinduca i s'au impucinat membrii cu 16 insi? Deputatulu Sigismundu Popu relevandu urgentia si necesitatea resolvarei acestei cestiuni propune, cá se se integéca comisiunea cu atatu mai vertosu, ca dintre deputatii romani esirá 4 insi din comisiune si propunerea i se primesce. — Bánfy intréba pe ministrelu justitiei, déca are de cugetu a face dispusetiuni si pentru regularea causei urbariale in partile anecse, dupa ce din 300 abia se afla 6 comune regulate in cause urbariale. Ministrulu raspunde, ca dupa regularea Ardélului se va propune camerei unu proiectu de lege si pentru partiumuri. — Se citi reportulu in privinti'a contributiunei de consumu pentru esportarea zeharului si a spiritului. S'a votatu pentru 4 membri in deputatiunea regnicolaria pentru Croati'a; s'a mai votatu pentru o comisiune in caus'a drumulu de feru si pentru o comisiune verificatoria si cu acésta se incheia siedinti'a —

Proiectu de lege in afacerea confesiunei gr. orientale, propusu in 30 Martiu.

§ 1. Congresulu nationalu serbescu convocatu la 1864 in Carlovitz si continuatu in 1865, incatu acéla a fostu diverginte dela § 8 art. de lege 20 de leg. 1847/8, se legaliséza acum.

§ 2. Metropoli'a gr. or. redicata pentru romanii ungureni si ardeleni, autonomu si egalu indreptatita cu metropoli'a serbiloru, precum si

redicarea episcopiei gr. or. ardeleni la arhiepiscopia se inarticoléza in lege acum succesive.

§ 3. De ôre ce prin acést'a despartire a marturisitorilor de confesiunea gr. or. in dóue provincie bisericesti neaternátorie un'a de alt'a, face de lipsa si eocercitarea separata a drepturilor autonome garantate in § 8 art. 20 d. l. din 1848: prelanga rezerv'a dreptului de inspectiune ce'lu eocercita Maiestatea Sa in puterea constitutiunei, credintiosii, celor dóue mitropolii sunt indreptatiti, ca afacerile lor bisericesti, scolari si fundatiunali se se resólve autonomu in congresele bisericesti, incunoscintiate de mai nainte Mai. Sale si cari sunt de a se convocá din timpu in timpu, si in intielesulu presorielor satorinde in congrese si intarinde de Mai. Sa, se se administreze si conduca autonomu prin organele proprie.

§ 4. Aternatorii ambelor mitropolii au mai departe dreptu, asemenea pre langa rezerv'a pr. in dreptu de confirmare, a'ei regula organizatiunea congreselor lor.

§ 5. Spre acestu sfersitu se insarcinéza ministeriulu, dupa usulu de multa eocistendu a realisa catu mai ourendu conchiamarea congresului gr. or. nationalu serbescu, carele consta afara de respectivii archipastori din 25 deputati alesi bisericesti, 50 lumesci, dintre cari 25 din marginea militaria.

§ 6. Mai departe va convocá ministeriulu in intielesulu substernerei sinodului episcopescu gr. or. romanu, unu congresu nationalu romanu gr. or. constatoriu, afara de respectivii archipastori, din 30 deputati alesi bisericesti, 50 lumesci, intre cari 10 din marginea militaria.

§ 7. Problem'a cea dintai a acestor congrese convocate in modulu acest'a va fi de a satori organizatiunea congreselor, pre langa rezerv'a Mai. Sale.

§ 8. Tóte pretensiunile ce emanéza din despartirea celor dóue mitropolii, fia de orice natura, pre catu acele nu se voru puté obli prin o convenire imprumutata si adica atatu pretensiunile mitropoliei intregi, catu si ale dieceselor episcopesci, ale comunelor bisericesti si ale individilor singuratici, se voru putea face valoróse inaintea unei judecatorii delegate de ministeriulu de iustitia anume spre acestu scopu, contra caroru resolutiuni si decisiuni de altmintrea stau tóte calile de recursu, deschise, pre cari le éta procedur'a civila in alte proese.

§ 9. Decisiunile § 8 a art. XX de lege 1848 cari stau in contradicere cu acéata lege se caséza. —

In siedinti'a din 2 Aprile a camerei deputiloru miu de fin. Lonyai presentá proiectulu de lege pentru baterea de bani unguresci si se decide a ce luá la ordinea dilei, asemenea si despre intabularea dominiului corónei Gödöllö, oum scimu, é' dupa acést'a se primí proiectulu pentru contributiunea la esportarea zacherului si a vinarsului fara multa desbatere. Resultatulu alegerilor la deputatiunea pentru Croati'a si in caus'a drumului de feru e, ca nici unu romanu nu intra in elu.

Comisiunea de petitiuni reportéza, ca mai multe comitate ceru cu urgentia deslegarea cestiunei nationalitatiloru si recomanda considerarea proiectului comitatului Z a r a n d u. Chiaru si comitatulu Pestanu a intreoutu pe marmuresieni, pe solnoceni si alte comitate romanesci, cari pusera ad acta proiectulu Zarandului. Ruinea rusineloru! —

Petitiunea N a s e u d e n i l o r u inca vaní la tapetu si reportulu comisiunei suná, cá rugarea acést'a se se strapuna la ministeriu pentru ulterior'a pertractare.

Capitanulu districtului N a s e u d u A l e c s a n d r u B o h a t i e l u se arátá nemultiamitu cu parerea comisiunei si intr'o cuventare mai lunga insira nedreptatirile ce s'au facutu comunelor romane din fóstele acelea regimente, fiinduca li s'a rapitu proprietatea cu forti'a, proprietatea, pe care au rescumparat'o cu sangele seu posedanduo preste unu seculu cá proprietate meritata. Deci propune, cá petitiunea se se strapuna la intregu ministeriulu recomandandui camer'a, cá in caus'a acést'a se purcéda pe calea legii, cá se se resolveze pe bazea legiloru patriei. Dozsa schimosesce dupa datina istori'a muntiloru revindicati si apróba procedeerea administrativa in caus'a N a s e u d e n i l o r u. Presiedintele comisiunei Justhinea dice, ca caus'a acést'a nu se póte recomanda intregului ministeriu. Ací se scóla romanii unulu dupa altulu cá leii. Sigismundu P o p u combate pe Dozsa lovindulu in perleria

si palmuindulu cu contradictiunea aflata in argumentele lui. A mai spriginitu pe Bohatielu si romanulu Borlea si Babesiu, si in urma se primí propunerea lui Bohatielu incheianduse siedinti'a.

Ne pare bine de dovad'a de simpatia, ce au datu romanii pentru romani in caus'a romana, ca sprigininduse imprumutatu la tóte nevoile nationale toti romanii luptaci si deputati voru esi in multe victoriosi; ma si in caus'e uniunei, care se apropia ar' taia aduncu cu unu votu autonomu solidariu, aratandu cerbioiei oponentiloru calcaiale. —

— Pentru casulu mergerii la desbatere pentru uniune, publicaramu in an. 1866 N.ii Gazetei 11 si 12 unu art. alu Nestorelui repausatu de pia memoria mitropolitu **Alec-sandru**, atunci anonim, astadi datu pe facia, cu adausu, ca s'a multiamitu fórté pentru notele ce'lu petrecura. —

„Federatiunea“ are unu procesu de presa pentru agitatiuni in contra uniunei. Uniunea dupa legile din 1848 nu e lege, deoatu déca ar' vre si ardelenii a consimti, prin urmare procesulu n'are fundamentu. —

— Perczel in adunanti'a honvediloru din Buda-Pest'a dediosi pe Kossuth la caracteru de tradatoriu, numerandui tóte neajunsele dela 1848—9 pana acum Multi comprobara, dar' ei mai multi cumpatimira acestei scene, la care ne vomu reintórce. —

In Aradu s'a serbatu in 28 Martiu unu parastasu la incheierea anului dela mórtéa prémeritatului barbatu alu natiunei **Georgiu Popa** fostu comite supremu in Aradu, membru fundatoru si vicepresiedinte alu asociatiunei din Aradu. Initiativ'a la acestu parastasu o luá directiunea asociatiunei prin invitare facuta prin foile publice, in urm'a careia au concursu din tóte partile nu numai din comitatulu Aradului, ci si din alu Temisórei, Carasiu, Zarandu, Bihoru, Bichisiu si Cianadu, multe persóne alese, pe langa magistratualisti si orasieni din tóte nationalitatile. Pomp'a serbarei fú demna de renumele barbatului si inteliginti'a romana loala au portatu tóte spesele, impartindu inca si bani la seraci. Aceste dovedi de stima pentru barbatii binemeritati de natiune ne indreptatescu a spera, ca natiunea si a espiatu pecatele ce le-a comis, candu nu a sciutu pretiui meritele barbatiloru sei prin resusoitarea memoriei faptelor lor, publice. Romanulu va via, déca nu va inceta a se lupta pentru viatia nationala. —

AUSTRIA INFER. Vien'a 2 Aprile. In cas'a domniloru in siedinti'a din 30 si 31 se desbatu si primí si legea pentru investimentu totu in sensulu maioritatii cá si oea matrimoniale si se tramise la oas'a de diosu pentru modificarile, ce s'au facutu, cá se si dè si ea consimtiementulu. Acéata lege dimpreuna cu oea matrimoniale se va si supune sanctiunii pré inalte supu timpulu vacantiei pentru serbatorile inviarii, cari voru durá cam pana la 20 Aprile. Se lucra si pentru organizatiunea politica, ca cea judecatorésca s'a desbatulu. S'a inceputu si desbaterea generala asupra legii interconfesionale si min. de iustitia propuse in 3 Aprile si proiectulu de lege pentru introducerea judecatoriiloru de jurati. Ordinea concursuala inca se primí in a 3 a cetire. Merge repede. — S'a inchiaiatu si desbaterea generala despre legea confesiunala, la care min. de cultu intre altele dise:

O societate póte se fia catolica, dar' statulu déca vré se fia dreptu nu mai póte fi; biseric'a nu trebuie nici odata s se dejosí la unu manunchiu de prudintia alu politiceii esteriore precum se dede svatu din partea clericala si asia se trecu la desbaterea speciala, in care se primí si amendamentulu, cá dumineca sub timpulu servitiului ddieescu lucrurile publice se se opréscu. — Dela Rom'a nu se pré speréza invoirea, ma se scrie, ca ar' fi sositu unu respunsu de „non possumus“.

Regimulu austriacu cadu intr'o dilema si facia cu Prusi'a din caus'a concordatului, fiindu ca pre candu in Austri'a se combate concordatulu principele episcopu de Breslavi'a in partea prusienésca, care e supusa lui in cele bisericesti, cu tóte ca e membru in cas'a domniloru din Vien'a, totusi a ordinatu, cá se se tiena in partea diecesei din Prusi'a rugatiuni generale, cá se se róge pentru biseric'a catolica, care e atatu de apasata in Itali'a, Rusi'a, Polozia si Austri'a si papa a adausu la acést'a generala extare de peate. Ce e mai multu, ca toti ca-

tolicii din Prusi'a cea protestanța sunt bine tractati de catra Prusi'a. Cu acéata mesura Prusi'a jóca o rola piezisii in contra regimului austriacu, cu ce planu se scia. —

Protocolulu

adunarei generale IV a societatii pentru literatur'a si cultur'a romana in Bucovin'a tiente in Cernauti intr'a 5/17 Febr. 1868 sub presiedinti'a dlui Georgiu cavaleriu de Hurmuzachi si in fienti'a de facia a comisariului ablegatu din partea guvernului, a dlui c. r. pretoru Anton Stokera si a urmatoriloru domni medulari:

Andronicu Georgiu, Bejanu Dionisiu, Bendevschi Emanuilu, Calinciucu Ioane, Calinovschi Mihailu, Cercavschi Antonu de Ielita, Cernautianu Demetriu, Costinu Alecsandru cav. de, Drogli Ioane, Goianu Leonu cav. de, Grigorcea Alecsandru cav. de, Hurmuzachi Alecsandru cav. de, Iliuti Beniamu, Isopesculu Isaia, Litviuicu Ioane, Marou Ioane, Mitrofanovicu Vasiliu, Onciulu Isidoru, Piteiu Mihailu, Popesculu Leone (parochu), Popesculu Leone (amploiatu), Popovicu Alecsandru cav. de, Popovicu Iancu cav. de, Popovicu Georgiu cav. de, Procopovicu Alecsandru, Procopovicu Isidoru, Procopovicu Nicolau, Reni Orestu de Hirsieni, Sbiara Ioane, Seleschi Emanuilu, Stefanuicu Ioane, Stircea Eugeniu cav. de, Stircea Victoru cav. de, Turtureanu Lazaru, Vasileo Leone cav. de, Vasileo Nico cav. de, Vorobchievicu Isidoru, Dr. Zota Alecsandru cav. de, Tiurcanovicu Ioane.

Deschidendu siedinti'a, dl. presiedinte indrépta catra adunare urmatória cuventare:

„Domniloru si fratiloru!

Am onóre a ve salutá respectuosu si a ve bineventá in numele societatii. Simtiemintele, ce ni destépta sosirea Domniloru Vóstre din multe si departate parti ale Bucovinei, sunt asemenea acelor'a, cari misco inimile imprastiatoru membri ai unei familii, ce se bucura, dupa o indelungata despartire, de o intalnire fratiésca, intarinduse in devotare catra olalta si catra unu scopu si o traditiune scumpa de familia.

Si noi toti impreuna formamu o familia, si pre noi ne unescu legaminte, ce nu sunt mai pucinu scumpe: legamintele morale ale solidaritatii in dragoste si in credintia catra o putere magica, spre care se indrépta de o potriua cugetele nóstre, — catra o idea de lumina, de mangaiare si de sperantia, — catra cultur'a poporului romanu.

De cate ori s'au intrunitu pana acum societatea la adunarea generala anualá, comitetulu au avutu totudéun'a fericirea a constatá inaintea Domniloru Vóstre, ca societatea nu au meru indereptu, ci au facutu totudéun'a unu pasu inainte pe calea desvoltarei sale.

Astadi espirandu mandatulu de trei ani alu presiedintelui, alu vicepresiedintelui si alu unu numeru din membrii ai comitetului, si aruncandu o ochire asupra acestui timpu trecut, trebuie cu indoita multiamire se marturisimu, ca de si am petrecutu ani rei si plini de calamitati, societatea nóstra totu mai multu s'au intaritu, au prinsu radecina in tíera si au sporitu.

Inmultirea orecunda a membriloru, incatu societatea cuprinde astadi pre tóta intieleginti'a romana din tíera din tóte clasele sociale, pre toti barbatii cei destinsi prin pusetiune, merite, si demnitate; eluptarea unei pusetiuni respectate in laintru ei in afara de tíera, de unde urméza societatea a primí necontentitu dovedi de simpatia si de stima din partea conationaliloru esteri; o cununa a numeloru romane celoru mai stralucite din imperiulu Austriei óa membri onorari ai societatii, intre cari mitropoliti, episcopi, si alti demnitari inalti ai bisericiei si ai statului, scriitori renumiti, barbati de incredere ai natiunei si binemeritati — si alte nume de romani de preste hotare, pucine la numeru, dar' scumpe tuturoru Romaniloru prin conlucrarea lor la cultur'a poporului romanu, prin virtutile si meritele lor literarie; impartirea de stipendii la studentii romani, de si spre durerea nóatra inca in numeru pucinu ajungatoriu; — escrierea de premii pentru lucrari literarie folosítórie; indrumarea tiparirii pe spesele societatii a unor manuscripte dejá incurse de meritu distinsu; pregatirea deschiderei unei catedre pentru istori'a nationala in localitatile societatii, care vi se va propune astadi, — pe langa infientiarea foi societatii, cá organu de publicitate, care apare dejá de 3 ani pentru sprijinirea

scopurilor ei; — suirea fondului societății a-stadi până la 8400 fl., — și pe lângă acestea toate deșteptarea conștiinței naționale în țara intr'unu modu foarte îmbucurătoriu, împreunarea tuturor Romanilor zelosi și binecunetatori, concentrarea aspirațiilor și a năzuințelor compatrioților spre luminarea și înaintarea poporului, unu îndemnu, unu sprijinu și unu radimiu alu elementului romanu din țară; — acestea nu sunt multe fructe, de ar' fi țăr'a noastră atatu de mare și avută, pe catu nu este și de ar' avé jun'a noastră societate atatea decenii, pe cati ani are. Dar' de ôre ce nu este asia, aceste fructe de societate de o juneție atatu de frageda inoa nu sunt prea puține, nici fara de pretiu, ci desvoltarea ei de pana acum este pentru noi unu isvoru de satisfacțiune și de încurajare, unu începutu de speranță, o dovada de vitalitate și de trebuință obscesce simțita în favoarea societății; este o garanție pentru unu viitoriu strălucitu.

Cine nu va recunoște ou fierbinte multiamita, ca, de sm ajunsu aceste puține rezultate, noi le datorim binocunetării vederate a ceriului, sub alu caruia scutu și îndurare s'au pusu acésta societate dela începutu ou adunoa umilintia, și care au aparat'o și a susținut'o în dile grele și în împregiurari nefavorabile, pe candu ea erá mai avută în adversari, decatu în amici și sprijinitori.

Déca au prosperatu și au înaintatu societatea noastră literară în trecut, ea de securu nu va remane îndereptu sub regimulu libertății, care domnesce astadi în Austri'a, și care proteje fara partinire toate năzuințele, caritientescu spre cultura; sub unu regim salutat de noi cu bucuria și încredere, ca-ci speramu și așteptamu fara vreo îndoieță împlinirea tuturor dorințelor celor legitime și anume, pe lângă multe altele, cari nu intra în cadrul acestor cuvinte, o drépta satisfacțiune pentru limb'a și naționalitatea noastră, prea puținu respectata înca astadi în țara de catra totu felulu de autorități, și pentru învetiamentul poporulu, atatu amar de negrejit și de nesocotitu până acum.

Sórele libertății, care au rezaritu în centrulu imperiului, va strabate cu radiele sale încalditóre până la marginile cele mai îndepartate ale statului, fara a ne puté încungiurá și pre noi, espunendu tota starea, toate afacerile și toate referințele noastre publice, fia în ori și care parte, și toate bunatatile, de cari ne bucuramu, la lumina cea mare a dilei. — Acele radie voru lumina și calea drepturilor celor mari, pe care ne invita constituțiunea din 21 Decembre a amblá de acum înainte cu pasu securu și energicu și cu mundr'a conștiința a unui cetățianu liberu.

Insetatulu inșe nu se va recorí, de nu va tinde însuși man'a, spre a'și atinge budiele de und'a limpede a riuului de viață, ce curge alaturu cu el; și celu suferindu nu'și va redobândi sanatatea, fia încungiuratu de cele mai miraculoase lécuri ale lumii, de nu se va siervi de ele.

Intocmai asia este și ou drepturile constituționale, ce ni s'au recunoscutu și asecuratu pe viitoriu de ctra întieptiunea și marimim'ia imperatului, în consimțire cu reprezentanții țierilor.

Spre libertate nu se pôte nimine silí. Libertatea trebuie a o meritá, pentru a se puté bucurá de ea; trebuie a 'și o castigá; a 'și o eluptá. Ea nu este numai onórea cetățienului; ea este totuodata pretiulu de isbanda individuala, culmea și cunun'a virtuților cetățienesci. Ea este unu lucru fara valóre pentru celu neganditoriu, și unu daru dumnediescu, unu talismanu de învingere și totuodata o scumpa resplatire pentru celu ce scie a o pretiu și a se siervi de ea. Precum virtutea este calitatea celor drepti, asia este iubirea de libertate numai prerogativ'a cetățienilor celor alesi, a barbatilor însufletiti pentru binele comunu, pentru interesele ideale și înaintarea patriei. Nu este totu omulu liberu, ce traieste sub regimulu libertății; nu este liberu, celu ce târesce înca lantulu trecutulu după sine, neflandu înca destula putere în braciulu seu celu amortitu spre a'lu rumpe și a se liberá de acestu tristusemnu de subjugare din timpulu abuzului și alu nedreptății. Barbatu liberu este numai acel'a, și numai acel'a merita a fi numitu cu acestu man-

dru nome de onóra, care este patrunsu și însufletitu de conștiința demnității sale și care, chiamatu a escersiint'a drepturii și libertății cele mai nalte și mai pretioase, pasiesce ou energia spre întrebuintiarea lor în favoarea patriei sale.

Asia și nu altmintre se va folosi și societatea literară numai atunci de epoc'a cea noua, déca ne vomu uní cu totii fara osebie, a lasá suflarii de viață, cari respira astadi în Austri'a, cursu liberu și intrare în toate lucrările și referințele societății, facundu deplina întrebuintare de drepturile constituționale în favoarea limbei și a culturai naționale, în tota întinderea cunventului acestuia. — (Va urmá.)

Cronica esterna.

ROMANIA. București 2 Aprile. Adunarea a votatu eri un'a din legile cele mai mari, cele mai naționale; un'a din acele legi fara de care, dia nenorocire, o națiune nu pôte se escisite, legea care da țierei o armata. Pana ce staturile își voru luá ecuilibrulu loru naturale, adica pana ce ele se voru compune după legile naturei, după naționalități, astfelu precum este Franci'a, Itali'a precum este în ajunu de a fi Germani'a, ér' nu prin aglomerare de diferite naționalități după dreptulu celui mai tare, pana atunci națiunile sunt silite a face cele mai mari sacrificii pentru a avé o armata catu se va puté mai mare și mai buna.

În principiu dreptulu naționalităților este adi recunoscutu și, multiamita Frenciei și imperatului Napoleonu, acestu santu principiu a și începutu pe alocurea a se pune în lucrare. Mai trebuie înșe lupte mari și multu sange versatu pana ce legea naturale se triumfe pretutindine și de aceea toate națiunile au armatu și arméza neconțenitu.

Idea cea noua înșe a invinsu și pe acestu teramu sistem'a cea veche, sistem'a tiraniei și a cotropirei, adica cá națiunea întreaga se fia desarmata și în midiloculu ei se stea unu numeru însemnatu de ostire permanente. Popórele acum nu voiescu se mai fia tractate cá nisc turme pazite de cani ageți, și prin urmăre despretiuite și sugrumate, ele voiescu egalitatea și dreptatea în toate și de aceea fiacare voiesce a omu a fi unu adevertatu omu, a fi unu cetățianu deplinu, avendu, cum diseram de mai multi ani, într'o mana drepturile politice, și în cealalta arm'a prin care se'și apere și drepturile, și caminulu și patri'a sa.

La noi, acésta mare transformare se face cu multu mai lesne de catu în multe alte țieri, ca-ci ea este o tradițiune; este în sângele și în obiceiurile noastre acela mare principiu formulatu de unulu din regii Prusiei „națiunea supu armé.”

Acésta sistema are avantajulu de a respandii educațiunea și instructiunea în tota națiunea și în toate stratele societății. Standu cineva în armata trei ani, își desvolta și corpulu și inteligința, și de aceea s'a și prescriu în lege cá cei cari voru sci puține carte și manuirea armelor se nu servéca în ostirea permanente decatu numai unu singuru anu.

Are avantajulu de a redicá demnitatea omului, dand'u arm'a în mana și facundu 'luse scie, ca este unulu din áparatorii patriei sale.

Are avantajulu de a introduce în faptu egalitatea și-a dá cea mai puterica chieșesia a libertății ca-ci nu se mai pôte repune în lanturi o națiune educata și armata.

Are în sfersitu avantajulu de a da la trebuintia o armata mare, puterica și fara cá ea se coste milióne, cum costa o mare armata permanente, nici se destraga dela munca, dela producere sute de mii de bracie, cum le distragu armatele permanente.

Națiunea romana a simțitu totuđeun'a bunurile cele mari ale acestei legi și de aceea și la 1863, candu a votatu-o camer'a, și la 1864, candu a decretatu-o guvernulu, și acum candu camer'a a revotatu-o, a primitu-o cu bucuria, în unanimitate putemu dice, ca-ci numai diece deputati n'au votatu-o eri, și din acesti'a patru numai avura curagiulu a votá contra." Si finescce asia:

„Națiunea voiesce se fia armata, cá în toate casurile se fia respectata; și vointi'a ei se va împlini și națiunea romana va fi mare și tare, și atunci,

cá totuđeun'a, voru aplaudá și cei cari adi oritica și blastema." — („Rom.")

Brasiovu. În așteptarea prea placuta a evenimentului familiaru prescintiatu din partea anguste Case domnitórie, reprezentanți'a comunala în cointielegere cu on. magistratu a deciau în șiedinti'a de astadi, ca îndata după sosirea soirei despre usiorarea Maiesătiei Sale a Dómnei imperatesei și reginei noastre Elisabeta în locu de iluminare oficiósa în memori'a acelei dile se se impartia din cas'a alodiala 200 fl. v. a. la familii lipsite ei anume la veduve cu prunci, éra 100 fl. v. a. ostasimea din garnisóna încependu dela feldvebelu în diosu. —

Brasiovu 24 Martiu. Comitétulu Reuniunii femeiloru romane aduce cu multiamita la cunoscintiá primirea urmatórelor contribuțiunii intrate în fondulu Reuniunii cu ocașiunea balulu țienuta aci în 14/26 Ian. 1868: a) dela București prin dlu Nicolau N. Ciurcu 50 fl. v. a.; b) dela Sibiu prin dna Sevasti'a Borcea 10 fl. v. a. și anume: dela dna Mari'a Hannia 1 fl. 50, dna Fani Pascariu 1 fl. 50, dna Mari'a Rosca 2 fl., dna Elen'a Popescu 1 fl. 50, dna S. B. 2 fl.; c) dela Clusiu prin dna Elen'a Popu 9 fl. 50 cr. și anume: dela dna Titian'a Macelariu 3 fl. dna Elen'a I. Popu 2 fl., dlu Ladislau Vaida 1 fl. 50, dlu Leontinu Popu 1 fl. 50, dna Dr. Maioru 1 fl. 50 cr. — Comitétulu R. f. r.

Responsuri: Butiu: De ce sunt organele publice, déca nu pentru astfelu de impartasiri? Nu întielegemu înșe, cum a remasu tocma publicarea teostului romanu sfara. Gherl'a: L. H. Am primitu 20 fl.; pe anulu trecut ne aflamu cuitati. Gratia.—La mai multi: Toti suntemu engajati a nu tacé, pre catu ne e ertatu a deschide gur'a și a misca pen'a. B. N'amu stica mai multu decatu am folosi? — P. Sufletu de omu aici nu ne ajuta. Doi și numai doi, cum vedeti. Nu așteptati dar' responsuri, decatu asia. — *Oporoția în Galiti'a:* „Preutu rusescu și totuși romanu, de mirare și totuși adevertu": E timpulu, se ne adunamu supu stejariu la radaoina. Vino nene vino!—

ad. Nr. 217/pres.

Publicatiune.

Cu privire la deja publicat'a desființare a reg. direcțiunii finantiale pentru Transilvani'a, ce va urmá în decursulu lunei lui Aprile a. c. suntu recercate respectivele derogatorie, oficiolate și partite, cá din 1-a Aprile încolo se nu înderepteze nici unu felu de scrisori seu suplice la aceea, ci după cercustari la respectivele reg. inspectorate finantiale trans., seu la inaltulu regescu ministerulu finantialu ungurescu. —

Sibiu în 24 Martiu 1868.

Din presiudu dela direcțiunea finantiala pentru Transilvani'a.

Nr. 39.

1—3

Edictu.

Prin care Elen'a Rosiu maritata după Toader Giurco din Domniinu comitatulu Solnocului de midilocu ambii gr. cat. și care cu necredința de mai multu timpu si-a parasitu pre legiuitulu seu barbatu se provocá a se infaciosia înaintea acestui tribunalu într'unu anu și una di dela publicarea acestuia, altmintrelea și fara de densa se voru efeptui cele prin legi și canóne prescrișe.

Din șiedinti'a tribunalului matrimoniale țienuta în Gherl'a la 5 Martiu 1868. (pl.)

Cursurile la burea în 7. Aprile 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 54 cr. v.
Augsburg	—	—	113 „ 75 „
London	—	—	116 „ 15 „
Imprumutulu nationalu	—	—	56 „ 60 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	57 „ 40 „
Actiile bancului	—	—	702 „ — „
„ creditului	—	—	182 „ 80 „